

brug altid ville give, og som det til Syvende og sidst ligger i Thingets egen Haand at varetage ved Valget af sin Formand. Grundlovens § 55 er indledende ikke i den Henseende forskjellig fra en Række andre Grundlovsbestemmelser, hvis Udseelse paa en Maade er afhængig af, hvad der staar eller ikke staar i Forretningsordenen. Vil man blot se paa den foregaaende Paragraf i Grundloven, § 54, der siger, „at ethvert af Thingene afgjør selv Gyldigheden af sine Medlemmers Valg,“ saa bestemmer jo Forretningsordenen, hvorledes denne Anerkjendelse af Valgbrevene skal foregaa. Det Samme gælder om Grundlovens følgende § 55, at ethvert Medlem aflægger Ed paa Grundloven. Ogsaa Fremgangsmaaden derved maa være afhængig af Forretningsordenen eller, forsaavidt denne ikke indeholder Bestemmelser derom, af Formandens egen Afgjørelse. Den Fortolkning, som det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) vil lægge ind i Grundloven, at der skulde staa, at denne Eds-aflæggelse skal foregaa, saasnart de fysiske Forhold tillade det, forekommer mig at være fuldstændig vilkaarlig; det kan ligesaa vel være moralste som fysiske Grunde, der skulle være tilstede. — Jeg skal indskrænke mig til disse faa Bemærkninger, idet jeg tilraader Thinget at stemme mod det foreliggende Forslag til Beslutning, og ikke fortiden indlade mig nærmere paa, hvilke Overveielser forpørligt denne Sag naturligt kunde give Anledning til, idet det vel er muligt, at selve Forslaget til Beslutning er for ringe en Anledning til dertil at knytte saa vidtgaaende Overveielser, som ellers kunde sættes i Forbindelse dermed. Jeg skal opfordre til at stemme mod Forslaget for derved, som jeg udtrykte mig for, haade at anerkjende Formandens Færd i dette Forhold og tillige derved udtrykkelig haade denne Formands og enhver anden Formands Ret til at tage Spørgsmaalet om et nyvalgt Medlems Eds-aflæggelse under Overveielse, efter at Valgbrevet er godkendt. Jeg anbefaler saaledes at stemme i mod det foreliggende Forslag.

Brandes: Det er mig naturligvis pincelig, at jeg, første Gang jeg har den Ære at tage Ordet i denne Sal, skal tale om en Sag, der vedkommer mig selv, saa stærkt, mine Ansættelser, min Personlighed, og er nødt til at tale om mig selv, men efter den hensynsløse Agitation, der har været drevet mod mig, efter det Utaal af Udtalelser i Pressen, som har dreiet sig om mine religiøse mere end om mine politiske Ansættelser, efter den Protest, der er indleveret til Thinget, og senere efter den Optræden, den høitærede Formand har fundet sig berettiget til overfor mig, og atter efter de Udtalelser, som det ærede Medlem, som nu talet sig (Vossen), fremkom med overfor mig, er det mig paa den anden Side ikke ukjært engang at komme til at give

min Fremstilling af de simple Kjendsgjerninger, som man enten har misforstaaet eller bevidst og systematisk forvansket i denne Sag. Jeg har ikke tidligere haft Leilighed til at udtale mig herom, hverken om den Protest, der er indkommen, eller om selve min Edsættelse. Det forekom mig ikke, dengang Valgets Godtjendelse laa for, at der var Grund for mig til at udtale mig derom. Udvælget afviste den indkomne Protest, det erklærede enstemmig, at Valgets Gyldighed burde godkjendes her i Thinget, men mente dog at behøve en skriftlig Betænkning dertil. Jeg forstod ikke ret Grunden dertil, saa meget mere som Valget i Kjøbenhavns 5te Valgkreds ikke havde givet Anledning til nogen Betænkning, skjøndt den ærede Ordfører (Suel) samtidig fandt Grund til at fremhæve, at den Klage, der var indkommen til Thinget i Anledning af dette Valg, maatte give Anledning til en Forandring af Valglisternes Form, Fremlæggelsesmaade osv. Noget Saadant var slet ikke Tilfelde med den Klage, der var indgiven i Anledning af mit Valg. Som sagt, jeg fandt ingen Anledning til at udtale mig og kunde ikke lade mig friste dertil af det religionshistoriske Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen). Jeg har tidligere haft Kjendsen af at høre den Slags Foredrag af det ærede Medlem ovre paa Langeland, hvor det ærede Medlem optraadte som en Art Skriftefaber for min ærede Modkandidat, og jeg kunde ikke lade mig bevæge deraf til at tage Ordet dengang. Men idag er det en anden Sag, idag skal der forhandles om, hvorvidt den høitærede Formand har havt Ret til at udsætte Edsættelsen overfor mig, og jeg kan ikke se rettere end, at vel er det en ganske almindelig Sag, dette Forslag til Beslutning her dreier sig om, men netop Hensigten til den høitærede Formands Ord den 15de November giver mig en vis Ret til at inddrage mit særlige Tilfælde i denne Debat, og jeg gjør Regning paa, at det høie Thing vil skænke mig nogen Opmærksomhed og den høitærede Formand ogsaa nogen Velvillie, naar jeg begynder denne Sag med Begyndelsen, thi det kan ikke negtes, at for mig og Opinionen staa det saaledes, som om den høitærede Formands Optræden ved denne Leilighed kun er et Led i den hele Kæde af Begivenheder, til hvilke Agitationer mod mig har givet Anledning. Jeg tror, at der derved ikke alene er begaaet Æret overfor mig personlig, men at hele denne Formandens Optræden hviler paa en Opfattelse af hans Stilling, som, hvis den blev til Pragis, vilde virke stik imod de Regler for Religionsfriheden, som Grundloven har fastsat. Det er derfor, at jeg har tilladt mig at begynde hele denne Historie forfra. — Allerede paa Langeland ved det første Valgopløb havde jeg erklæret, at jeg havde til Hensigt at aflægge Ed efter den brugelige Edsformular. Jeg brugte endog saa saa